Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central, judecător Silvia Țurcan

Dosarul nr. 2r-670/25
(2-24142129-02-2r-31032025)

**D E C I Z I E**

**2 iulie 2026** **municipiul Chișinău**

**Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru**

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Eleonora Badan-Melnic
Judecătorii Hristina Craveț și Roman Pascari

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Vladislav Jian, în interesele recurentei Pușcașu Lilia, împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 februarie 2025, prin care a fost restituită cererea formulată de Pușcașu Lilia către Primăria*****, r-nul Strășeni, Consiliul s.*****, r-nul Strășeni, Triboi Andrei, privind recunoașterea si apărarea dreptului de proprietate,

**A C O N S T A T A T :**

**ÎN FAPT**

**1.** La 11 decembrie 2024 Pușcașu Lilia s-a adresat în Judecătoria Strășeni sediul central cu cerere de chemare în judecată către Primăria*****, r-nul Strășeni, Consiliul s.Vorniceni, rnul Strășeni, Triboi Andrei, privind recunoașterea si apărarea dreptului de proprietate.

**2.** În motivarea cererii sale, Pușcașu Lilia a indicat că, în baza contractelor de donatie deține cu drept de proprietate bunul imobil construcție, modul de folosință construcție agricolă (adăpost pentru animale), cu suprafața de 261,4 m.p., situată în extravilanul s.*****, r-nul Strășeni, cu numărul cadastral *****.

**3.** Menționează că, această construcție este dotată cu un bazin de acumulare, construit din plăci de beton cu dimensiuni de 6x6 metri și adâncime de 2 metri și care conectat la construcție printr-o țeavă metalică de canalizare, acest bazin având destinația de acumulare a deșeurilor provenite de la animale.

**4.** Indică că deoarece bunul imobil construcție (adăpost pentru animale) cu numărul cadastral ***** a fost inițial privatizat, apoi donat, bunul accesoriu-bazinul de acumulare prin efectul normei prevăzute la art.497 alin.(3) Cod Civil a urmat situația juridică a bunului

principal, însă cu toate acestea, pârâții Primăria*****, r-nul Strășeni și Triboi Andrei admit acțiuni de încălcare a dreptului ei de proprietate, pârâtul Triboi Andrei la 10.09.2024 cu un buldozer a început a demola samovolnic bazinul de acumulare ce-i apartine ei, invocând că a primit permisiune de la primărie.

**5.** Solicită reclamanta recunoașterea dreptului de proprietate asupra bazinului de acumulare cu dimensiuni de 6x6 metri și adâncime de 2 metri, situat în extravilanul s.*****, r-nul Strășeni, pe terenul cu numărul cadastral *****, ca fiind bun accesoriu la bunul principal construcție agricolă (adăpost pentru animale) cu suprafața de 261,4 m.p., cu numărul cadastral *****, interzicerea tulburării de către pârâți a dreptului de proprietate al reclamantei asupra bazinului de acumulare.

**6.** Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 20 decembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată Pușcașu Lilia către Primăria*****, r-nul Strășeni, Consiliul s.*****, r-nul Strășeni, Triboi Andrei, privind recunoașterea și apărarea dreptului de proprietate. S-a comunicat potențialei reclamante Puțcașu Lilia despre necesitatea prezentării documentelor ce confirmă circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, ce confirmă tulburarea dreptului de proprietate, precum și confirmă dreptul de proprietate asupra bazinului de acumulare la care se face referire, acordându-i termen până la data de 27 decembrie 2024, inclusiv. S-a explicat potențialei reclamante Pușcașu Lilia că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită.

**7.** Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 februarie 2025 a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de Pușcașu Lilia, reprezentată de avocatul Jian Vladislav, către Primăria satului*****, r-nul Strășeni, Consiliul sătesc*****, r-nul Strășeni și Triboi Andrei, privind recunoașterea și apărarea dreptului de proprietate. S-a remis potențialului reclamant Pușcașu Lilia, prin intermediul avocatului Jian Vladislav, încheierea în cauză împreună cu cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate. S-a explicat potențialului reclamant Pușcașu Lilia prin intermediul avocatului Jian Vladislav că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.

**8.** La 12 martie 2025, avocatul Vladislav Jian, în interesele recurentei Pușcașu Lilia, a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 februarie 2025, solicitând admiterea cererii de recurs. Casarea încheierii Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 25.02.2025, cu remiterea cauzei în instanţa de fond, la faza de primire a cererii de chemare în judecată, în acelaşi complet de judecată.

**9.** În argumentarea cererii de recurs, avocatul Vladislav Jian, în interesele recurentei Pușcașu Lilia, a invocat că la cererea de chemare în judecată au fost anexate toate probele deţinute de reclamantă, care confirmă circumstanţele de fapt şi de drept invocate în cererea de chemare în judecată, inclusiv copia dosarului contravenţional la plîngerea lui Puşcaşu Lilia din

care rezultă tulburarea dreptului de proprietate prin faptul că pîrîţii au încercat cu un buldozer să demoleze bazinul de acumulare ce constituie obiect al litigiului.

**10.** În conformitate cu art. 119 alin. (1) CPC RM probele se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în termenul stabilit de instanţă, dacă legea nu prevede altfel. Prevederi similare conţine şi art. 119/1 alin. (1) CPC RM. Iar sancţiunea pentru neprezentarea unor probe în termenul stabilit este prevăzută la art. 119/1 alin. (2) CPC RM care prevede că proba care nu a fost prezentată în condiţiile alin.(l) nu va mai putea fi administrată pe parcursul procesului. Deci, consideră că chestiunea privind prezentarea probelor a fi pusă în discuţie în faza de pregătire a cauzei, după punerea pe rol a acesteia şi nicidecum la faza de primire a cererii. Astfel restituirea cererii din motivul neprezentării unor probe este o sancţiune procedurală care nu se regăseşte în Codul de procedură civilă, ba mai mult contravine acestuia. În asemenea circumstanţe, consideră că instanţa de fond la adoptarea încheierii supuse recursului a comis o eroare de drept.

**11.** Asemenea abordare de către instanţele judecătoreşti o consideră inadmisibilă, deoarece contravine art. 5 CPC RM care garantează accesul liber la justiţie. La fel, în asemenea mod se încalcă şi principiul contradictorialităţii prevăzut la art. 26 alin. (2) CPC RM, potrivii căruia contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei. Iar prin faptul că instanţa propriu-zis pregăteşte pricina pentru dezbateri judiciare la faza de primire a cererii, fără ca părţile să-şi poată expune opinia vis- â-vis de chestiunile puse în discuţie, este evident că se încalcă principiul contradictorialităţii.

## LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

**12.** Art. 426 Cod de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

**13.** Art. 427 Cod de procedură civilă:

Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: lit. b) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

**14.** Art. 2 Cod de procedură civilă:

(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanţele judecătoreşti de drept comun este stabilită de Constituţia Republicii Moldova, de hotărârile şi deciziile Curţii Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curţii Constituţionale, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispoziţiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova şi prezentului cod.

**15.** Art. 171 Cod de procedură civilă:
(1) După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art. 166 și 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.
**16.** Art. 171 Cod de procedură civilă:
(2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.
**17.** Art. 10 Cod de procedură civilă:
(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.
(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

**MOTIVAREA INSTANȚEI**
**18.** Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii contestate și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin aceasta, din considerentele ce succed.
**19.** În speță, Colegiul constată că la 11 decembrie 2024 Pușcașu Lilia s-a adresat în Judecătoria Strășeni, sediul Central cu cerere de chemare în judecată către Primăria*****, r-nul Strășeni, Consiliul s.*****, r-nul Strășeni, Triboi Andrei, privind recunoașterea și apărarea dreptului de proprietate.
**20.** Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 20 decembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată Pușcașu Lilia către Primăria*****, r-nul Strășeni, Consiliul s.*****, r-nul Strășeni, Triboi Andrei, privind recunoașterea și apărarea dreptului de proprietate. S-a comunicat potențialei reclamante Puțcașu Lilia despre necesitatea prezentării documentelor ce confirmă circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, ce confirmă tulburarea dreptului de proprietate, precum și confirmă dreptul de proprietate asupra bazinului de acumulare la care se face referire, acordându-i termen până la data de 27 decembrie

2024, inclusiv. S-a explicat potențialei reclamante Pușcașu Lilia că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită.

**21.** Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 februarie 2025 a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de Pușcașu Lilia, reprezentată de avocatul Jian Vladislav, către Primăria satului*****, r-nul Strășeni, Consiliul sătesc*****, r-nul Strășeni și Triboi Andrei, privind recunoașterea și apărarea dreptului de proprietate. S-a remis potențialului reclamant Pușcașu Lilia, prin intermediul avocatului Jian Vladislav, încheierea în cauză împreună cu cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate. S-a explicat potențialului reclamant Pușcașu Lilia prin intermediul avocatului Jian Vladislav că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.

**22.** Dispunând restituirea cererii, prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că potențialul reclamant urmează să prezinte documente ce confirmă circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, ce confirmă tulburarea dreptului de proprietate, precum și confirmă dreptul de proprietate asupra bazinului de acumulare la care se face referire.

**23.** Prin încheierea contestată, prima instanță a dispus restituirea cererii de chemare în judecată, reținând, în esență, că potențialul reclamant urmează să prezinte documente care să confirme circumstanțele pe care își întemeiază pretențiile, precum și copii de pe acestea, inclusiv înscrisuri care să confirme tulburarea dreptului de proprietate și dreptul de proprietate asupra bazinului de acumulare la care se face referire în cerere.

**24.** Colegiul, examinând legalitatea și temeinicia încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor cauzei, consideră că soluția primei instanțe este neîntemeiată și urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

**25.** În primul rând, Colegiul reține că mecanismul prevăzut de art. 171 din Codul de procedură civilă poate fi aplicat numai în cazul constatării neîndeplinirii cerințelor procesuale la care această normă face trimitere, iar restituirea cererii în temeiul alin. (2) al aceluiași articol poate interveni numai dacă persoana nu a înlăturat, în termenul acordat, neajunsurile care puteau constitui în mod legal temei pentru a nu se da curs cererii. Această etapă procesuală nu poate fi confundată cu examinarea fondului litigiului și nici cu aprecierea definitivă a suficienței probelor prezentate în susținerea acțiunii.

**26.** Prin urmare, înainte de a dispune restituirea cererii în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța urma să verifice dacă cerințele formulate prin încheierea de a nu se da curs cererii din 20 decembrie 2024 reprezentau, prin natura lor, neajunsuri susceptibile de a atrage mecanismul prevăzut de art. 171 alin. (1). Neîndeplinirea unei cerințe care excedează condițiilor legale pentru primirea cererii nu poate produce sancțiunea procedurală a restituirii acesteia.

**27.** Prin urmare, împrejurarea că anumite înscrisuri ar putea, în opinia instanței, să nu fie suficiente pentru confirmarea circumstanțelor invocate în cerere nu constituie, prin ea însăși, un neajuns susceptibil de a atrage restituirea cererii în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Aprecierea suficienței și pertinenței probelor, stabilirea situației de fapt, precum și determinarea existenței sau inexistenței dreptului pretins constituie chestiuni ce urmează a fi soluționate în cadrul examinării cauzei, cu respectarea principiilor contradictorialității și nemijlocirii.

**28.** În al doilea rând, Colegiul constată că reclamanta a anexat cererii înscrisurile pe care le-a considerat relevante pentru susținerea circumstanțelor invocate, inclusiv copia materialelor contravenționale referitoare la pretinsa tulburare a dreptului său. Fără a aprecia la această etapă pertinența, concludența ori suficiența acestor probe pentru admiterea pretențiilor, Colegiul reține că eventuala insuficiență probatorie nu putea fi transformată într-un impediment procedural pentru primirea cererii.

**29.** Mai mult, Colegiul consideră necesar să sublinieze că instanța de fond nu putea, la etapa soluționării chestiunii privind primirea cererii, să substituie examinarea fondului printr-o apreciere anticipată a caracterului suficient al probelor prezentate. Faptul că reclamanta trebuie să demonstreze, în cadrul examinării cauzei, existența dreptului său de proprietate, caracterul ilicit al acțiunilor pârâților ori existența unei tulburări a exercițiului acestui drept nu înseamnă că lipsa unor probe exhaustive la momentul sesizării instanței justifică restituirea cererii.

**30.** În acest context, este relevantă distincția dintre neîndeplinirea cerințelor procesuale privind conținutul și forma cererii și insuficiența probelor necesare pentru admiterea acțiunii. Prima poate constitui, în condițiile legii, un impediment procedural pentru pornirea procesului, în timp ce cea de-a doua ține de temeinicia pretențiilor și poate fi stabilită numai după examinarea cauzei în fond.

**31.** Or, din încheierea contestată nu rezultă cu suficientă claritate care dintre cerințele prevăzute de art. 166 și art. 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e) din Codul de procedură civilă, la care face trimitere art. 171 alin. (1), nu a fost respectată de reclamantă. Prima instanță s-a limitat la a solicita prezentarea unor documente care să confirme dreptul de proprietate și tulburarea acestuia, fără a identifica temeiul procesual care condiționa primirea cererii de prezentarea anume a unor asemenea înscrisuri.

**32.** Prin urmare, restituirea cererii în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu putea fi dispusă pentru neîndeplinirea unor cerințe care nu au fost raportate la neajunsurile expres avute în vedere de alin. (1) al aceleiași norme.

**33.** În al treilea rând, Colegiul reține că însuși caracterul litigios al circumstanțelor invocate de reclamantă exclude posibilitatea soluționării acestora în cadrul verificării preliminare a cererii. Dacă pârâții contestă dreptul de proprietate asupra bazinului de acumulare, existența ori întinderea dreptului reclamantei, precum și caracterul pretins tulburător al acțiunilor acestora, asemenea împrejurări constituie obiect al probațiunii și urmează a fi elucidate în proces, în condițiile legii.

**34.** Instanța nu poate porni de la prezumția că reclamanta nu deține dreptul invocat sau că faptele descrise în cerere nu au avut loc doar pentru că, la momentul sesizării instanței, aceasta nu a prezentat un set exhaustiv de probe care să demonstreze deja temeinicia acțiunii. O asemenea abordare ar echivala cu soluționarea anticipată a fondului litigiului, înainte ca pârâților să le fie oferită posibilitatea de a-și prezenta poziția și înainte de administrarea nemijlocită a probelor.

**35.** În același timp, Colegiul acordă relevanță faptului că reclamanta a prezentat copia dosarului contravențional, care, potrivit susținerilor sale, conține date referitoare la acțiunile pretins întreprinse de pârâți asupra bazinului de acumulare. Or, chiar dacă instanța de fond apreciază că aceste materiale nu sunt suficiente pentru confirmarea definitivă a dreptului de proprietate ori a tuturor circumstanțelor invocate, această apreciere nu poate conduce la concluzia inadmisibilității procesuale a cererii.

**36.** Dimpotrivă, asemenea înscrisuri constituie un suport probator inițial, a cărui pertinență, concludență, utilitate și forță probantă urmează a fi apreciate în ansamblul probelor administrate în cadrul examinării cauzei.

**37.** Totodată, Colegiul constată că prima instanță nu a justificat în ce măsură prezentarea unor eventuale înscrisuri suplimentare constituie o condiție de natură să condiționeze însăși exercitarea dreptului de acces la instanță. Or, cerințele procesuale trebuie aplicate astfel încât să asigure buna administrare a justiției, fără a transforma regulile de formă într-un obstacol disproporționat în calea examinării judiciare a unei pretenții.

**38.** În speță, reclamanta a indicat obiectul pretențiilor, circumstanțele pe care acestea se întemeiază și a prezentat înscrisuri în susținerea acestora. În aceste condiții, existența unor eventuale probe suplimentare care ar putea fi necesare pentru confirmarea integrală a pretențiilor nu poate fi echivalată cu lipsa condițiilor procesuale pentru examinarea acțiunii.

**39.** Prin urmare, Colegiul concluzionează că prima instanță a acordat sancțiunii restituirii cererii o semnificație mai largă decât cea permisă de normele procesuale, utilizând-o pentru a anticipa aprecierea temeiniciei pretențiilor reclamantei. Or, restituirea cererii nu poate constitui un substitut pentru examinarea cauzei în fond și nu poate fi întemeiată pe o apreciere prematură a suficienței probelor.

**40.** Întrucât neajunsurile invocate de prima instanță nu au fost individualizate în mod suficient și nu rezultă că acestea ar fi de natură să împiedice pornirea procesului, iar reclamanta a prezentat înscrisuri pe care își întemeiază pretențiile, Colegiul apreciază că aplicarea sancțiunii restituirii a fost prematură și nejustificată.

**41.** În consecință, Colegiul ajunge la concluzia că argumentele recursului sunt întemeiate, iar încheierea contestată urmează a fi casată, cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată, întrucât prima instanță a aplicat sancțiunea prevăzută de art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă fără a identifica un neajuns procesual susceptibil, potrivit alin. (1) al aceleiași norme, să atragă mecanismul de a nu se da curs cererii.

**42.** La rejudecare, instanța urmează să soluționeze problema primirii cererii de chemare în judecată prin raportare la condițiile procesuale prevăzute de lege și la considerentele expuse în

prezenta decizie, fără a condiționa pornirea procesului de demonstrarea anticipată a temeiniciei pretențiilor formulate.

**43.** În conformitate cu art. 423-424, art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

**D E C I D E:**

Se admite recursul declarat de avocatul Vladislav Jian, în interesele recurentei Pușcașu Lilia.

Se casează încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central, din 25 februarie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pușcașu Lilia către Primăria*****, r-nul Strășeni, Consiliul s.*****, r-nul Strășeni și Triboi Andrei privind recunoașterea și apărarea dreptului de proprietate, cu restituirea spre rejudecare, în aceeași instanță și în același complet de judecată, a problemei privind primirea cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul: Eleonora Badan-Melnic

Judecătorii: Hristina Cravеț

Roman Pascari